

Posudek vedoucího diplomové práce

Specifika pojetí a aplikace soutěžního práva Evropské unie k patentům: omezení patentových práv za použití „essential facility doctrine“ podle soutěžního práva U.S.A. a Evropské unie

Autor práce: Stanislav Přibil

Vedoucí práce: doc. JUDr. Václav Šmejkal, Ph.D.

Obecná charakteristika práce:

Posuzovaná práce je věnována velmi zajímavému a aktuálnímu, byť dílčímu aspektu právní regulace střetu ochrany práv duševního a průmyslového vlastnictví s ochranou nerušené hospodářské soutěže. Význam tématu je dán zejména vzrůstající vahou patentovaných práv v současném globálně podnikajícím a konkurujícím si světě informačních technologií, kdy se držení těchto práv může stát jedním z pilířů globálního dominantního postavení a následně – v případě odmítnutí přístupu k nim – i možným základem zakázaného zneužití tohoto postavení. Téma je tudíž nepochybně významné pro teorii i praxi a může být velmi vhodným předmětem akademického bádání, a to i na úrovni absolventských prací.

Práce je členěna do dvou hlavních obsahových částí, věnovaných právní úpravě, jejímu výkladu a aplikaci jednak v USA a jednak v EU. Každá z těchto částí je dále členěna do sekcí věnovaných (v obou částech shodně) jednak aplikaci doktríny nezbytných nařízení na hmotné a následně na nehmotné statky (konkrétně patenty). Práce má rozsáhlý Úvod, její Závěr je však skryt v sekci 2 části II. a tvoří samostatnou část díla. Hlavními použitými metodami jsou komparace a kritická analýza rozhodovací praxe.

Po formální stránce má práce 97 stran vlastního obsahu a téměř 30 stran příloh. Je vybavena podrobným Obsahem, seznamem zkratk a použitých sekundárních pramenů, abstraktem a seznamem klíčových slov v českém a také anglickém jazyce. Práce je podána odborným avšak velmi srozumitelným jazykem bez rušivých gramatických nebo ortografických chyb. Grafické provedení odpovídá standardu absolventských prací.

Silné stránky práce:

Autor se zpracování zvoleného tématu zhostil velmi samostatně a důkladně, s patrnou snahou o úplnost výkladu jak do hloubky, tak i do šíře. Právě svou důkladností je práce svým

způsobem výjimečná, neboť autor se nespokojil s výkladem problematiky odpovídající názvu práce, ale nabídl čtenáři vzhled do řady logicky a fakticky souvisejících problematik, a to jak ve vlastním textu, tak zejména v přílohách, které jsou věnovány „úvodům“ do soutěžního práva USA a EU a do patentového práva USA. Práce je proto až fascinující snahou autora postihnout všechny aspekty velmi komplexní problematiky.

Pochvalu zasluhuje autorova snaha o zvládnutí rozsáhlé pramenné základny, jejíž rozměr a využití v textu práce (68 sekundárních pramenů, 284 odkazů pod čarou) korespondují s již zdůrazněným úsilím o úplnost a důkladnost zpracování.

Autorova samostatnost se nakonec projevuje i formulací řady vlastních úvah a závěrů, často i polemických vůči převažující aplikační praxi a názorům citovaných autorit. Není tudíž pohyb o tom, že diplomant pronikl do hloubky zvoleného tématu, prokázal svou orientaci v něm, jakož i schopnost samostatného hodnocení právní úpravy, její aplikační praxe a dopadů do podnikatelské praxe.

Nedostatky práce:

Přes výše pochválené a v určité míře výjimečné kvality trpí práce závažným nedostatkem nezvládnuté či nedotažené „editace“ jak vlastního záměru, tak i vyprodukovaného textu. Z hlediska záměru, tedy snahy podat úplný a komplexní výklad i analýzu všech aspektů střetu práv duševního a průmyslového vlastnictví s ochranou hospodářské soutěže v otázce zpřístupnění nezbytných zařízení, by autor potřeboval násobně větší prostor a násobně více času, než umožňuje absolventská práce. I po přesunutí obsáhlého úvodu do soutěžního a patentového práva USA, resp. EU, do příloh práce, je většina textu práce stále jen „úvodem“ do tématu, jehož rozbor avizuje diplomant v jejím názvu. Tomu se totiž práce – přísně vzato – věnuje až od str. 79 a pouze do str. 104. Vše ostatní s daným tématem sice nepochybně souvisí, z hlediska tématu práce však nepředstavuje vlastní předmět výzkumu, ale pouze výklad nutný k lepšímu pochopení toho, co má být skutečně zkoumáno. Z hlediska struktury pak výsledný text působí nevyváženě, neboť je nadměrně zatížen (zajímavým a věcně správným) vysvětlováním otázek, které s předmětem výzkumu sice souvisejí, ale jsou jen jakousi „přípravou“ pro jeho vlastní zpracování. V celkovém vyznění tudíž jakoby „vedlejší“ dominovalo v práci nad „hlavním“.

Vzhledem k nutnosti vejít se alespoň přibližně do rozsahu doporučeného pro diplomové práce, a zejména pak nezbytnosti odevzdat diplomovou práci k určitému datu, je přitom analýza, která odpovídá názvu práce, poměrně strohá, neúplná a bez plnohodnotného celkového Závěru. Jak již bylo uvedeno, vlastní problematice patentů jako essential facility v soutěžním právu EU je nakonec věnováno jen 25 stran jinak velmi rozsáhlé práce. Současně v této klíčové části práce zcela absentuje problematika zpřístupnění a také obrany tzv. SEP patentů, zejména na informační technologie, přestože má právě tato otázka na úrovni EU zajímavý a aktuální vývoj (rozsudek C-170/13 *Huawei*), který přinejmenším částečně popírá

některé autorovy závěry (viz str. 99 a zejména dále dotaz k obhajobě). Závěr práce je pak obsažen pouze v bodech 21.-23. druhé sekce její druhé části a je tak spíše dílčím než skutečným Závěrem, který by vždy měl být samonosným shrnutím celého výzkumného úsilí a jeho výsledků.

Spěch autora při dokončování a odevzdávání práce se bohužel projevil i některými formálními nedostatky. V práci chybí seznam primárních pramenů. Autor mísí staré a nové číslování článků Smluv (o založení ES, o fungování EU), a to i v jedné sub-kapitole, aniž by důsledně uváděl, o kterou ze Smluv se jedná (viz např. str. 91). Nestandardní a proto též nepřilíživě efektivní je i způsob odkazování na použité prameny, v němž diplomant mísí jak standard uvádějící pramen v textu v závorce, tak i v poznámce pod čarou, když např. na str. 99 dává citovaného autora a rok vydání díla do textu a stranu díla, z níž cituje, do poznámky pod čarou.

Autor a jeho diplomová práce mají tedy nepochybný potenciál, který by bylo možné využít i pro práce vyšších kvalifikačních stupňů, avšak promyšlení a rozvržení vlastního záměru a kritická editace jeho písemného provedení jsou nutnými podmínkami pro jeho úspěšné naplnění.

Celkové hodnocení:

Práce splňuje nároky kladené na Právnické fakultě UK na absolventské práce a hodnotím ji stupně **velmi dobře**.

Otázka k obhajobě:

Neznamená způsob, jakým soutěží právo EU v návaznosti na rozsudek C-170/13 *Huawei* přistupuje k otázkám spojeným s nakládáním s tzv. SEP patenty, rozpor se závěrem práce, že se toto právo nedotýká zvláštního předmětu ochrany patentového práva?

V Praze, dne 15. 5. 2017

Václav Šmejkal, v.r.